

**ZET KINDERRECHTEN CENTRAAL IN
DE BELGISCHE INTERNATIONALE SAMENWERKING:**

LAAT GEEN ENKEL KIND IN DE STEEK DOOR BEZUINIGINGEN

De Belgische internationale samenwerking staat op een keerpunt. Tegen de achtergrond van wereldwijde crises en een toenemende druk op de financiering van de officiële ontwikkelingshulp (ook wel 'Official Development Assistance' of ODA genoemd), **heeft België beslist om de komende jaren fors te besparen op het budget voor internationale samenwerking.** Die beslissing zal **grote gevolgen** hebben. Niet alleen voor partnerlanden, maar vooral **voor kinderen, die onevenredig zwaar getroffen worden door conflicten, klimaat- en milieucrises en de onderfinanciering van basisdiensten zoals onderwijs, gezondheidszorg, voedselzekerheid en bescherming.**

Via buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking zet België zich in voor de naleving van kinderrechten, in lijn met de preambule van het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989) en de Wet op de Ontwikkelingssamenwerking van 19 maart 2013 (artikel 11). Deze beleidsnota gaat na in welke mate besparingen de vooruitgang op het vlak van kinderrechten dreigen te ondermijnen en essentiële sectoren onder druk zetten.

Op basis van wereldwijde ODA-trends en beschikbare gegevens over de impact van investeringen in kinderen, **biedt dit document input voor het beleidsdebat en formuleert het concrete aanbevelingen om kinderrechten als prioriteit te behouden in de Belgische internationale samenwerking.**

INKRIMPING VAN DE OFFICIËLE ONTWIKKELINGSHULP

Na een stijging van 33% tussen 2019 en 2023¹, staat de officiële ontwikkelingshulp (ODA) vandaag op een keerpunt. Volgens de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) is de ODA wereldwijd tussen 2024 en 2025 met 9% tot 18% gedaald. De vooruitzichten voor 2026-2027 blijven bovendien onzeker.

België behoort tot de 11 donorlanden die hebben aangekondigd hun ODA in de periode 2025-2027 terug te schroeven². Volgens prognoses van de OESO zullen vooral de armste landen en sociale sectoren zoals gezondheidszorg en onderwijs, evenals andere essentiële basisdiensten, het zwaarst getroffen worden³.

1. OESO, *Cuts in official development assistance, OECD projections for 2025 and the near term*, 2025, https://www.oecd.org/en/publications/cuts-in-official-development-assistance_8c530629-en/full-report.html.

2. ODA projections – Belgium Net ODA disbursements – Constant 2023 USD million: 2.888 (2022), 2.886 (2023), 3.189 (2024). Net ODA projections – Constant 2023 USD million: 2.716 (2025 previsions), 2.608 (2026 previsions), 2.506 (2027 previsions).

3. OESO, op. cit.

OFFICIËLE ONTWIKKELINGSHULP

+ 33%

TUSSEN 2019 EN 2023

– 9% TOT –18%

TUSSEN 2024 EN 2025

AANDEEL ODA BESTEMD VOOR KINDEREN

VAN HET TOTALE ODA-BUDGET

4. World Vision International, *ODA at the crossroads: Why putting children at the heart will create a brighter future for all*, 2025, <https://www.wvi.org/publications/advocacy/oda-crossroads>.

5. HRFN, *Funding at a crossroads, Foreign Aid Cuts and Implications for Global Human Rights*, 2025, <https://www.hrfn.org/foreign-aid-cuts/>.

KINDEREN: DE EERSTE SLACHTOFFERS VAN BEZUINIGINGEN

Kinderen zijn niet zomaar een 'categorie'. Zij vertegenwoordigen **een derde van de wereldbevolking** (2.412.922.000⁶) en 46% van de bevolking van de zogenaamde 'ontwikkelingslanden'⁷.

Het waarborgen van hun rechten is cruciaal voor het behoud en de bevordering van mensenrechten en voor wereldwijde stabiliteit. **Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind legt een reeks verplichtingen vast om de rechten van elk kind te beschermen en te bevorderen, zowel nationaal als in internationale samenwerking.** De garantie van hun rechten is bovendien van fundamenteel belang voor het behalen van de **Doelstellingen voor Duurzame Ontwikkeling (DDO's of Sustainable Development Goals, afgekort SDGs in het Engels)**, waarvan 48 indicatoren rechtstreeks verband houden met kinderen⁸.

6. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, <https://www.unicef.org/reports/state-of-worlds-children/2025>.

7. World Vision International, op. cit.

8. UNICEF, *Using data to achieve the Sustainable Development Goals (SDGs) for children*, <https://data.unicef.org/sdgs/>.

KINDEREN
VERTEGENWOORDIGEN

1/3e

VAN DE WERELD-
BEVOLKING

46%

VAN DE BEVOLKING
VAN ONTWIKKELINGS-
LANDEN

Ondanks belangrijke vooruitgang in verschillende ontwikkelingsdomeinen hebben het **toenemende aantal conflicten, de groeiende honger, bezuinigingen en het instorten van basisvoorzieningen een verwoestende impact op kinderen**. Daarom waarschuwt het Platform Kinderrechten in Ontwikkelingssamenwerking (PKIO) voor de toenemende kloof tussen het lijden van kinderen en het tekort aan beschikbare middelen:

ONDERWIJS

Volgens de laatste schattingen van UNICEF zal een **daling van 24% in de officiële ontwikkelingshulp voor onderwijs in 2026 leiden tot 6 miljoen kinderen die niet naar school gaan**, waarvan 30% in humanitaire contexten⁹. Dit staat gelijk aan het leeghalen van alle basisscholen in Italië en Duitsland samen¹⁰.

MEER DAN LEREN

De school is ook de plek waar veel kinderen toegang hebben tot **drinkwater, toiletten, gezondheidszorg, vaccinaties en bescherming** tegen misbruik en uitbuiting. Zonder school zullen de meest uitgesloten kinderen kwetsbaar worden voor uitbuiting, dwangarbeid, mensenhandel en het gebruik van kindsoldaten door legers en gewapende groepen.

VOEDSELZEKERHEID EN ONDERWIJS VOOR MEISJES

Schoolvoedingsprogramma's, die sommige kinderen **hun enige voedzame maaltijd van de dag geven**, dreigen meer dan de helft van hun financiering te verliezen. Tegelijkertijd zou ook de steun **aan onderwijs voor meisjes sterk dalen**¹¹.

CONFLICTEN EN HUMANITAIRE CRISES

Bijna 1 op de 5 kinderen leeft in een conflictgebied¹². In dergelijke situaties redt onderwijs levens, biedt het kinderen stabiliteit en vergroot het hun overlevingskansen. Gemeenschappen die getroffen worden door noodsituaties beschouwen onderwijs systematisch als een topprioriteit, **omdat het veiligheid, hoop en een gevoel van normaliteit brengt te midden van chaos**. Zonder onderwijs kunnen deze gemeenschappen zich niet goed herstellen of heropbouwen. Toch is **de financiering voor onderwijs in humanitaire contexten met bijna 30% gedaald**¹³.

9. UNICEF, *Education aid cuts: A broken promise to children*, 2025, <https://www.unicef.org/documents/education-aid-cuts>.

10. Een vermindering van deze omvang zou het aantal niet-schoolgaande kinderen wereldwijd kunnen verhogen van 272 miljoen naar 278 miljoen (Bron: UNICEF, *Education aid cuts: A broken promise to children*, op. cit.).

11. UNICEF, *Education aid cuts: A broken promise to children*, op. cit.

12. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, op. cit.

13. UNICEF, *Humanitarian Action for Children*, 2026, <https://www.unicef.org/documents/unicef-humanitarian-action-children-appeal-2026-overview>.

1 KIND OP 5

LEEFT IN
EEN CONFLICTGEBIED

**+ 6 MILJOEN
KINDEREN**

GAAN NIET NAAR SCHOOL
IN 2026

KINDEREN MET EEN BEPERKING

Wereldwijd heeft bijna een tiende van de kinderen een beperking – ongeveer 240 miljoen¹⁴. Ze zijn afhankelijk van sterke openbare diensten om hun rechten op inclusief onderwijs, gezondheidszorg, sociale bescherming of humanitaire hulp te realiseren. **In crisis- of conflictcontexten lopen ze ook een groter risico om uitgesloten te worden van hulpmechanismen en om blootgesteld te worden aan geweld of verwaarlozing¹⁵.**

KINDERSTERFTE EN -ARMOEDE

Volgens *The Lancet*, kan de daling van de financiering voor ontwikkelingshulp leiden tot 5,4 miljoen overlijdens van kinderen jonger dan 5 jaar in 2030¹⁶. Tegelijk waarschuwt UNICEF dat het huidige financieringstekort de lopende acties tegen kinderarmoede op korte termijn ernstig bedreigt¹⁷.

14. UNICEF, *Seen, Counted, Included: Using data to shed light on the well-being of children with disabilities*, 2021, <https://data.unicef.org/resources/children-with-disabilities-report-2021/>.

15. UNICEF & Washington Group, *Disability statistics*, 2021, <https://data.unicef.org/resources/children-with-disabilities-report-2021/>.

16. The Lancet, *The Impact of Two Decades of Humanitarian and Development Assistance and the Projected Mortality Consequences of Current Defunding to 2030: Retrospective Evaluation and Forecasting Analysis*, 2025, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5765121.

17. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, op. cit.

VOORUITGANG VOOR KINDEREN KOMT IEDEREEN TEN GOEDE

Investerings in kinderen via officiële ontwikkelingshulp zijn bijzonder effectief¹⁸: **elke euro die in kinderen wordt geïnvesteerd, levert naar schatting 10 euro rendement op**¹⁹. ODA met een expliciete focus op kinderen maakt het bovendien mogelijk om alle sectoren en prioriteiten van internationale samenwerking – zoals klimaat, gezondheid en stabiliteit – met elkaar te verbinden²⁰, wat leidt tot een coherenter en effectiever beleid. Zo draagt ODA bij aan duurzame vooruitgang op diverse domeinen.

BELANGRIJKE RESULTATEN VAN ODA VOOR KINDEREN SINDS 2015:

SOCIALE BESCHERMING

Voor het eerst is **kinderarmoede teruggedrongen**. In 2023 genoot meer dan de helft van de wereldbevolking (52,4%) van minstens één vorm van sociale bescherming, tegenover 42,8% in 2015²¹.

1
GEÏNVESTEERD
IN KINDEREN
=
10
RENDEMENT

18. De rechten van de kinderen zijn vastgelegd in het Verdrag inzake de Rechten van het Kind (1989) en de bijhorende 3 aanvullende protocollen. Dit verdrag is door elk land ter wereld geratificeerd, met uitzondering van de Verenigde Staten.

19. World Vision International, op. cit.

20. World Vision International, op. cit.

21. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-01/>.

GEZONDHEID EN VOEDING

Tussen 2012 en 2024 **daalde de prevalentie van groeiachterstand** (een te kleine lichaamslengte voor de leeftijd) **bij kinderen jonger dan 5 jaar** van 26,4% naar 23,2%²².

KINDERSTERFTE

De wereldwijde sterfte onder kinderen jonger dan 5 jaar daalde tot 37 per 1.000 levendgeborenen in 2023. Dit is een daling van 16% ten opzichte van 44 in 2015. De neonatale sterfte nam af met 12%²³.

KINDERARBEID EN GEDWONGEN HUWELIJKEN

In 2024 waren wereldwijd ongeveer **138 miljoen kinderen het slachtoffer van kinderarbeid**. 54 miljoen deden gevaarlijk werk dat hun gezondheid en ontwikkeling in gevaar bracht. Dit cijfer is een **aanzienlijke daling** ten opzichte van 160 miljoen kinderen 4 jaar eerder²⁴. **Ook het aantal vroegtijdige huwelijken neemt wereldwijd af**²⁵.

WATER EN SANITAIRE VOORZIENINGEN

Tussen 2015 en 2024 **verbeterde ook de wereldwijde toegang tot schoon drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne**. Het percentage van de bevolking dat toegang heeft tot veilig drinkwater steeg van 68% naar 74%²⁶.

ONDERWIJS

Sinds 2015 **gaan 109 miljoen meer kinderen en jongeren naar school**. Het aantal leerlingen dat hun opleiding afmaakt, is op alle onderwijsniveaus gestegen en meisjes liggen nu 2 tot 3 procentpunten voor op jongens op alle onderwijsniveaus²⁷.

22. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-02/>.

23. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-03/>.

24. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-08/>.

25. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-05/>.

26. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-06/>.

27. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-04/>.

DE NIEUWE GEZICHTEN VAN DE KWETSBAARHEID BIJ KINDEREN

De wereld van vandaag stelt kinderen voor complexe en ongekende uitdagingen:

ARMOEDE

1 miljard kinderen leven in meerdimensionale armoede. **1 op de 5 kinderen leeft in extreme inkomensarmoede.** In landen met een laag of gemiddeld inkomen ervaren 417 miljoen kinderen ernstige ontberingen op ten minste 2 gebieden²⁸.

KLIMAATSCHOKKEN

1 miljard kinderen worden blootgesteld aan extreme klimaatrisico's. In 2024 moest **1 op de 7 kinderen tijdelijk zijn schoolopleiding onderbreken vanwege klimaatschokken**²⁹.

1 KIND OP 5

LEEFT IN EXTREME
INKOMENSARMOEDE

40%

VAN ALLE VLUCHTE-
LINGEN WERELDWIJD
ZIJN KINDEREN

28. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, op. cit.

29. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, op. cit.

GEWAPENDE CONFLICTEN

19% van de kinderen woont in een conflictgebied³⁰. **In 2024 nam het aantal mensenlevens dat verloren ging door gewapende conflicten toe met 40%.** Tussen 2023 en 2024 werden ongeveer **4 keer zoveel kinderen** (337%) **en vrouwen** (258%) gedood als in de 2 voorgaande jaren. Onder deze slachtoffers stierven in diezelfde periode (2023-2024) **8 van de 10 kinderen en 7 van de 10 vrouwen in Gaza**³¹.

MENSENHANDEL EN UITBUITING

In 2022 waren 38% van alle slachtoffers van mensenhandel wereldwijd kinderen, tegenover 13% in 2004. Meisjes worden voornamelijk verhandeld voor seksuele uitbuiting (60%), terwijl jongens voornamelijk worden uitgebuit voor dwangarbeid (45%) en andere vormen van uitbuiting zoals gedwongen criminaliteit (47%)³². Jaarlijks ondergaan 4 miljoen meisjes vrouwelijke genitale verminking (VGV), waarvan meer dan 2 miljoen vóór hun 5^e levensjaar³³.

ONTHEEMDING

Kinderen vormen volgens de laatste schattingen 40% van alle vluchtelingen wereldwijd. Tussen 2010 en 2024 is het aantal ontheemde kinderen bijna verdrievoudigd³⁴.

KINDEREN MET EEN BEPERKING

Kinderen met een beperking blijven onvoldoende zichtbaar in de beschikbare statistieken, maar **zijn oververtegenwoordigd onder kinderen die in armoede leven, ontheemd zijn of in gebieden wonen die getroffen worden door conflicten en klimaatschokken**³⁵.

30. UNICEF, *The State of the World's Children 2025, Ending child poverty: Our shared imperative*, op. cit.

31. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-16/>.

32. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-16/>.

33. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-05/>.

34. UNICEF Data, *Displacement*, <https://data.unicef.org/topic/child-migration-and-displacement/displacement/>.

35. UNICEF, *Including children with disabilities in humanitarian settings*, 2022, <https://www.unicef.org/disabilities/documents/inclusive-humanitarian-action-child-protection>.

AANBEVELINGEN: REALISTISCHE EN DUURZAME OPLOSSINGEN

Het financieringstekort is niet onvermijdelijk. Tijdens de COVID-19-pandemie werden massale en innovatieve middelen ingezet. **De volgende maatregelen zijn niet alleen noodzakelijk, maar ook haalbaar om het financieringstekort in het Belgische beleid voor internationale samenwerking weg te werken.**

ONZE BELANGRIJKSTE AANBEVELINGEN:

- 1. HOUD AUTOMATISCHE BEZUINIGINGEN TEGEN**
Blijf **officiële ontwikkelingshulp toewijzen aan inclusieve basisvoorzieningen voor kinderen**, zoals onderwijs, gezondheidszorg en kinderbescherming.
- 2. INTEGREER KINDEREN EN KINDERRECHTEN STRUCTUREEL**
Neem kinderen en kinderrechten expliciet op in de **Belgische beleidsprioriteiten**³⁶ op het vlak van buitenlandse zaken, Europese zaken en ontwikkelings-samenwerking (klimaat en biodiversiteit, gezondheid, stabiliteit, vrouwen en jongeren, innovatie, vaardigheden, mensenrechten, burgerlijke ruimte, triple nexus) en in samenwerkingsakkoorden met partnerlanden van België.

3. STEUN KINDEREN IN HUMANITAIRE CRISES EN CONFLICTEN

Geef kinderen in humanitaire crises en conflictgebieden meer prioriteit en handel op basis van de conclusies van de internationale conferentie van 22 november 2024 die plaatsvond in Brussel, over de rechten van het kind in dergelijke contexten³⁷.

4. PAK SCHULDEN AAN TEN VOORDELE VAN KINDEREN

In veel lage-inkomenslanden gaat ongeveer een 5^e van de overheidsinkomsten naar het aflossen van buitenlandse schulden, vaak meer dan de gecombineerde uitgaven voor gezondheidszorg en onderwijs³⁸. Door schuldverlichting te koppelen aan investeringen voor kinderen, kunnen deze landen zowel besparen als hun belastinginkomsten verhogen. **Zo krijgen ze de kans om te investeren in voeding, onderwijs, gezondheidszorg en de bescherming van kinderen tegen geweld en uitbuiting.**

Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de Rechten van het Kind blijft het meest geratificeerde internationale instrument ter wereld. **Toch worden nog te veel kinderen van hun fundamentele rechten beroofd en staat hun toekomst onder druk.** Economische crises, conflicten en klimaatschokken kennen geen grenzen. **België moet blijven investeren in kinderen, zowel in nationaal als internationaal beleid.**

36. Beleidsverklaring, doc 56 0767/006, maart 2025, <https://diplomatie.belgium.be/nl/over-ons/ministers/minister-maxime-prevot> en beschrijving van de prioriteiten die zullen worden opgenomen in het presentatieschema van de programma's 2027-2031 voor de niet-gouvernementele samenwerking in België.

37. International conference Children's Rights at a Crossroads: Evolving Humanitarian Crises, Brussel, 22 november 2024, <https://www.unicef.be/nl/agenda-international-conference>.

38. Verenigde Naties, <https://unstats.un.org/sdgs/report/2025/goal-17/>.